Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Päiväys/Datum
01.04.2025
Dnro/Dnr
TRAFICOM/172548/03.03.01/2025
Viite/Referens
HE 20/2025 vp

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin asiantuntijalausunto asiassa HE eduskunnalle SOLAS-yleissopimuksen liitteeseen, MARPOL-yleissopimuksen I pöytäkirjaan ja painolastivesiyleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi merilain ja väylämaksulain muuttamisesta (HE 20/2025 vp)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää Liikenne- ja viestintävaliokuntaa kutsusta kuultavaksi sekä mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä, jonka tavoitteena on hyväksyä ja saattaa voimaan kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriturvallisuuskomiteassa ja meriympäristökomiteassa hyväksytyt sopimusmuutokset. Esityksessä ehdotetaan lisäksi EMSW-asetuksesta johtuvia muutoksia väylämaksulakiin merenkulun tiedonhallintajärjestelmän käyttöönottamiseksi lain mukaisissa toiminnoissa. Traficom pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tukee esitettyjä muutoksia.

Traficom on osallistunut esitysluonnoksen valmisteluun asiantuntijatyönä sekä ollut mukana muutosten valmistelussa IMOssa.

1. SOLAS II-2 Paloturvallisuus

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom tukee ehdotettuja muutoksia SOLAS-yleissopimuksen II-2 lukuun, joiden tavoitteena on merkittävästi edistää alusten paloturvallisuutta. Muutokset parantavat erityisesti rahtialusten palonhavaitsemisjärjestelmien kattavuutta sekä ro-ro matkustaja-alusten turvallisuutta uusilla videomonitorointi- ja vesipohjaisilla sammutusjärjestelmävaatimuksilla, jotka tulevat voimaan retroaktiivisesti olemassa oleville aluksille. Lisäksi uusien matkustaja-alusten rakenteellista palosuojaa koskevat ehdotukset parantavat henkilöturvallisuutta hätätilanteissa suojaamalla paremmin asuintiloja, pelastuslaitteita sisältäviä alueita sekä kokoontumisasemia. Muutosten ei arvioida aiheuttavan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia alusten kokonaiskustannuksiin.

2. SOLAS V ja MARPOL Protokolla I – Mereen pudonneiden konttien raportointi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kannattaa aluksen päällikön raportointivelvollisuutta mereen pudonneista konteista, koska se lisää merenkulun turvallisuutta ja suojaa meriympäristöä. Erityisesti vaarallisia aineita tai muovipellettejä sisältävät kontit muodostavat huomattavan riskin, ja niiden systemaattinen, vakioitu raportointi mahdollistaa vahinkojen tehokkaamman torjunnan sekä tarkemman seurannan ja

vaikutusarvioinnin. Raportointivelvollisuuden ei arvioida merkittävästi lisäävän hallinnollista taakkaa eikä työmäärää aluksen päälliköille tai viranomaisille.

Kiitämme, että hallituksen esityksessä on lausuntopalautteen perusteella huomioitu Tullin tarve saada tieto ilmoitetuista mereen pudonneista konteista. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom korostaa, että SOLAS- ja MARPOL-muutosten tullessa voimaan (1.1.2026) mereen pudonneiden konttien raportointia varten IMOn GISIS-järjestelmään tulee luoda tarvittava toiminnallisuus. On tärkeää varmistaa, että Tullille järjestetään asianmukainen pääsy näihin tietoihin. Hallituksen esityksen valmistelun aikana on yhdessä Tullin kanssa selvitetty, että tiedot voidaan toimittaa suoraan IMOn GISIS-järjestelmästä, minkä johdosta erillistä merilakiin kirjattavaa raportointivelvollisuutta ei tarvita.

3. Painolastivesiyleissopimuksen liitteen muutokset

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom näkee positiivisena painolastivesiyleissopimuksen liitteen muutokset, joilla yhdenmukaistetaan painolastivesipäiväkirjojen merkinnät. Muutokset parantavat merkittävästi tarkastusten luotettavuutta sekä edistävät toimivien käytäntöjen yleistymistä. Samalla sähköisten painolastivesipäiväkirjojen käyttömahdollisuus vähentää hallinnollista kuormitusta aluksilla sekä tukee laajemmin merenkulun digitalisaatiokehitystä.

4. Väylämaksulaki (NEMO)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pitää väylämaksulakiin ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja hyvinä. Ne mahdollistavat sujuvan siirtymisen uuteen kansalliseen merenkulun tiedonhallintajärjestelmään, helpottaen ja tehostaen väylämaksuilmoitusten antamista ja käsittelyä tulevaisuudessa. Muutokset perustuvat EU:n asetukseen 2019/1239, joka koskee eurooppalaisen merenkulun yhdennettyä palveluympäristöä ja tulee sovellettavaksi elokuussa 2025.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Karppinen Toni
Osastopäällikkö

Mittler Cea
Lakimies

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 1.4.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.